

MALATYA TİCARET BORSASI

2022 ŞUBAT AYI DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Hazırlayan:

Prof. Dr. Ahmet UĞUR

Malatya Ticaret Borsası Akademik Danışmanı

İÇİNDEKİLER

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	2
Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	4
1) Ekonomik Büyüme.....	4
2) Dış Ticaret.....	6
3) Enflasyon ve Fiyatlar.....	9
4) İşgücü Piyasası.....	12
5) Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi.....	14
6) Güven Endeksleri.....	15
7) Bütçe İstatistikleri.....	17
8) Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri.....	18
9) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	21
Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler.....	22
1) Dış Ticaret.....	22
2) Yatırım Teşvikleri.....	25
3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	27
4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri.....	27
5) Konut Satış İstatistikleri.....	28
6) Patent ve Marka İstatistikleri.....	29
7) Bankacılık İstatistikleri.....	29

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

2022 yılı Şubat ayında meydana gelen önemli küresel ekonomik gelişmeler haftalık bazda aşağıda verilmiştir.

31 Ocak – 4 Şubat 1. Hafta:

- Euro Bölgesi Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) değeri 2021 yılı son çeyreğinde %0,3 ile beklentilere paralel olarak sınırlı bir büyüme kaydetti. Bu dönemde GSYH'deki yıllık artış %4,6 düzeyinde gerçekleşti.
- Euro Bölgesi'nde açıklanan öncü verilere göre Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Ocak ayında yıllık %5,1, aylık %0,3 yükseldi.
- Euro Bölgesi Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Aralık ayında bir önceki yıla kıyasla %26,2, bir önceki aya kıyasla ise %2,9 arttı.
- Euro Bölgesi Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Ocak ayında 51,1 ile son 9 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti.
- Euro Bölgesi İmalat PMI Ocak ayında 58,7 olarak açıklandı. Endeks, son 5 ayın en yüksek düzeyinde gerçekleşirken imalat sanayi faaliyetlerinde güçlü seyrin devam ettiğine işaret etti.
- ABD Üretim Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Ocak ayında 55,5 değeri ile beklentilerin biraz üzerinde gerçekleşti. Endeks, Aralık ayında 57,7 değerini almıştı.
- ABD ISM İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Ocak ayında 57,6 ile Aralık 2020'den bu yana en düşük değerini aldı.
- ABD ISM İmalat Dışı Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Ocak ayında 59,9 seviyesinde açıklandı. Mart 2021'den bu yana en düşük değerini alan endeksin 59,5 seviyesinde gerçekleşmesi bekleniyordu.
- ABD'de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 238 bin kişiye geriledi. Piyasa beklentileri 245 bin kişi olması yönündeydi.

7 – 11 Şubat 2. Hafta:

- Euro Bölgesi Sentix endeksi Şubat ayında 16,6 ile piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti. Endeksin artışı yatırımcı güveninde ilerlemeye işaret etti.
- Almanya sanayi üretimi, Aralık ayında bir önceki aya kıyasla %0,3 azaldı. Piyasa beklentileri Kasım ayında yaşanan yüzde 0,3'lük artışın ardından Aralık ayında da sınırlı artış olması yönündeydi.
- ABD dış ticaret açığı, Aralık ayında 80,7 milyar \$ oldu. Aralık ayında ihracat değeri 228,1 milyar \$, ithalat değeri ise 308,9 milyar \$ seviyesinde gerçekleşti. ABD dış ticareti, Eylül ayında 81,4 milyar \$ ile rekor açık vermişti.
- ABD Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Ocak ayında aylık bazda %0,6, yıllık bazda %7,5 ile beklentilerin üzerinde arttı. TÜFE'nin yıllık artışı, son 40 yılın en yüksek değerini aldı.
- ABD'de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 223 bin kişiye gerileyerek son bir ayın en düşük seviyesini gördü. Piyasa beklentileri 230 bin kişi olması yönündeydi.

14 – 18 Şubat 3. Hafta:

- Euro Bölgesi Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) değeri 2021 yılı son çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %4,6, bir önceki çeyreğe göre ise %0,3 yükseldi.
- Euro Bölgesi dış ticaret dengesi, Aralık ayında 4,6 milyar € açık verirken, 12 ayın en yüksek seviyesine ulaştı.
- Euro Bölgesi sanayi üretimi, Aralık ayında aylık %1,2, yıllık %1,6 artış ile beklentilerin üzerinde değer aldı.
- Euro Bölgesi ZEW Ekonomik Hissiyatı, Şubat ayında 48,6 oldu. Endeks, Ocak ayında 49,4 düzeyinde gerçekleşmişti.
- ABD perakende satışlar, Ocak ayında aylık bazda %3,8, yıllık bazda ise %12,96 artış gösterdi. Perakende satışlar aylık artış oranında son 10 ayın en iyi performansını gösterdi.
- ABD Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), Ocak ayında yıllık bazda %9,7, aylık bazda %1 arttı. Piyasa beklentileri yıllık artışın %9,1 olması yönündeydi.
- ABD sanayi üretimi, Ocak ayında aylık %1,4 artarak son 3 ayın en yüksek değerini aldı. Yıllık artış oranı ise %4,08 seviyesinde gerçekleşti.
- ABD’de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 248 bin kişiye yükseldi. Piyasa beklentileri 219 bin kişi olması yönündeydi.

21 – 25 Şubat 4. Hafta:

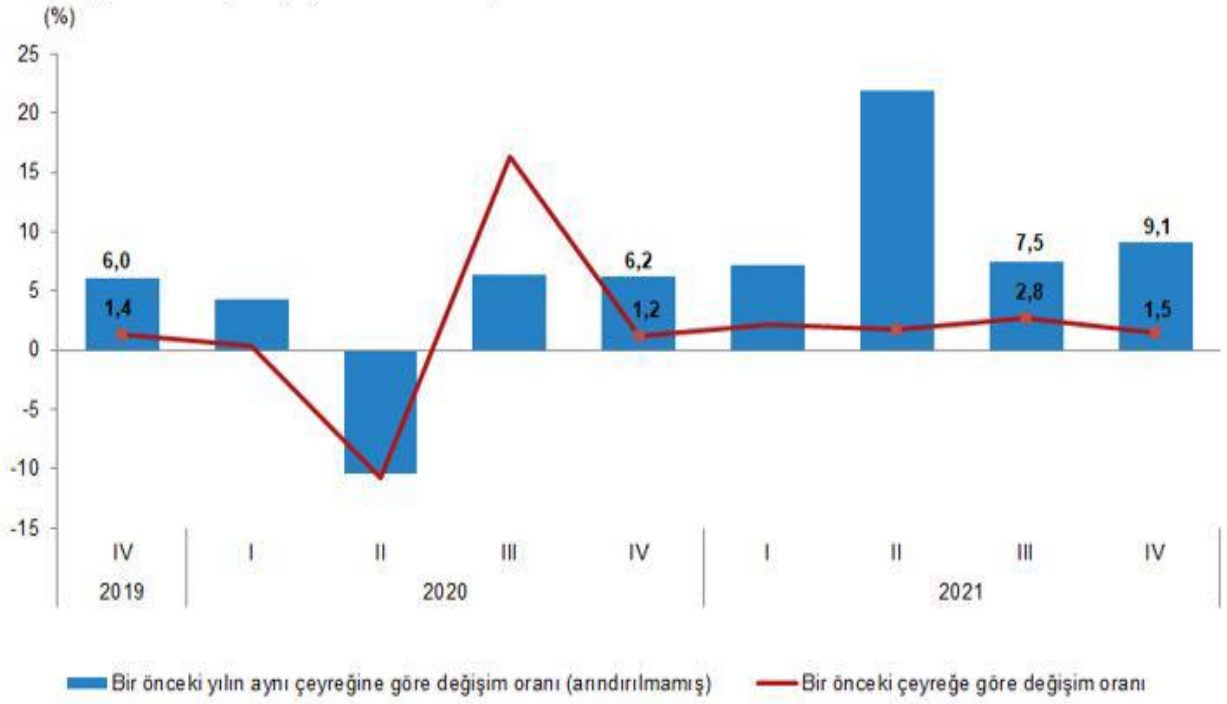
- Euro Bölgesi İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Şubat ayında 58,4 ile 58,7 olan piyasa beklentilerinin biraz altında gerçekleşti.
- Euro Bölgesi Markit Bileşik Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Şubat ayında 55,8 seviyesinde gerçekleşerek beklentilerin üzerinde artış gösterdi. Endeks, Ocak ayında 52,3 değerinin almıştı.
- Euro Bölgesi Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Şubat ayında bir önceki aya kıyasla %0,3, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla ise %5,1 artış gösterdi.
- ABD Üretim Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Şubat ayında 57,5 düzeyine yükselirken, beklentiler 56 seviyesinde gerçekleşmesi yönündeydi.
- ABD Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Şubat ayında 56,7 oldu. Ocak ayında 51,2 değerini alan endeksin Şubat ayında 53 seviyesinde gerçekleşmesi bekleniyordu.
- ABD’de yeni konut satışları Ocak ayında bir önceki aya göre %4,5 düşüşle 801 bin seviyesine geriledi. Konut satışları 806 bin olan beklentilerin altında olmasına karşın 800 bin üzerinde kalmayı başardı.
- ABD’de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 17 bin kişi azalışla 232 bin kişiye geriledi. Piyasa beklentileri 235 bin kişi olması yönündeydi.
- ABD 2021 yılı 4. çeyreği için çeyreklik büyüme rakamı %7 olarak revize edildi.

Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

1) Ekonomik Büyüme

Üretim yöntemine göre dört dönem toplamıyla elde edilen yıllık GSYH, zincirlenmiş hacim endeksi olarak (2009=100), 2021 yılında bir önceki yıla göre %11,0 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre %1,5 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2021 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %9,1 arttı.

Şekil 1: GSYİH Büyüme Hızları

Kaynak: TÜİK

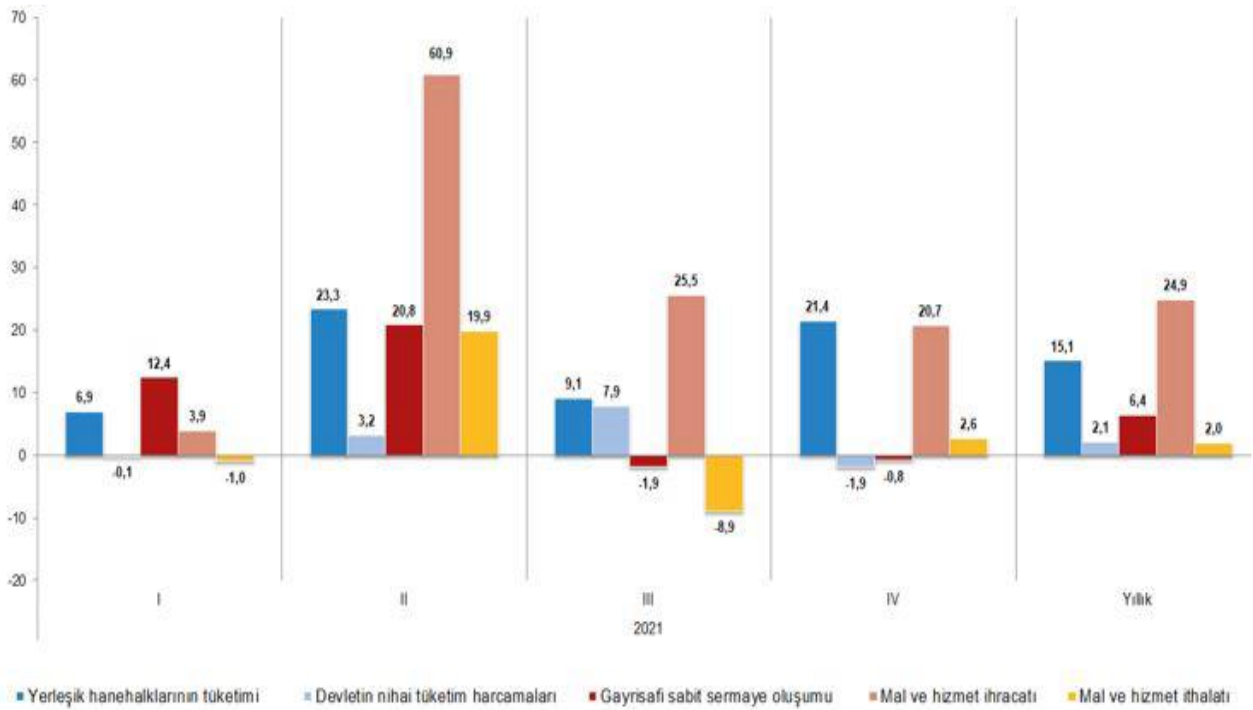
Üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYH, 2021 yılında bir önceki yıla göre %42,8 artarak 7 trilyon 209 milyar 40 milyon TL oldu. 2021 yılında kişi başına GSYH cari fiyatlarla 85 672 TL, ABD doları cinsinden 9 539 olarak hesaplandı.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2021 yılında bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; hizmet faaliyetleri toplam katma değeri %21,1, diğer hizmetler %20,3, bilgi ve iletişim faaliyetleri %20,2, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %17,3, sanayi %16,6, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %7,0 ve gayrimenkul faaliyetleri %3,5 arttı. Finans ve sigorta faaliyetleri %9,0, tarım sektörü %2,2 ve inşaat sektörü ise %0,9 azaldı.

Yerleşik hanehalklarının nihai tüketim harcamaları, 2021 yılında bir önceki yıl zincirlenmiş hacim endeksine göre %15,1 arttı. Hanehalkı tüketim harcamalarının GSYH içindeki payı %55,1 oldu. Yerleşik hanehalklarının nihai tüketim harcamaları 2021 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %21,4 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları %1,9, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise %0,8 azaldı.

2021 yılında bir önceki yıl zincirlenmiş hacim endeksine göre mal ve hizmet ihracatı %24,9, ithalatı ise %2,0 arttı. Mal ve hizmet ihracatı, 2021 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %20,7, ithalatı ise %2,6 arttı.

Şekil 2: Harcama Yöntemiyle GSYİH Bileşenlerinin Büyüme Hızları (%)

Kaynak: TÜİK

2) Dış Ticaret

2022 yılı Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, %25,4 artarak 20 milyar 3 milyon dolar,
- İthalat, %45,6 artarak 28 milyar 99 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, %36,5 artarak 48 milyar 101 milyon dolar,

2022 yılı Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

- İhracat, %21,4 artarak 37 milyar 590 milyon dolar,
- İthalat, %49,7 artarak 55 milyar 947 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, %36,9 artarak 93 milyar 537 milyon dolar,

2022 yılı Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre;

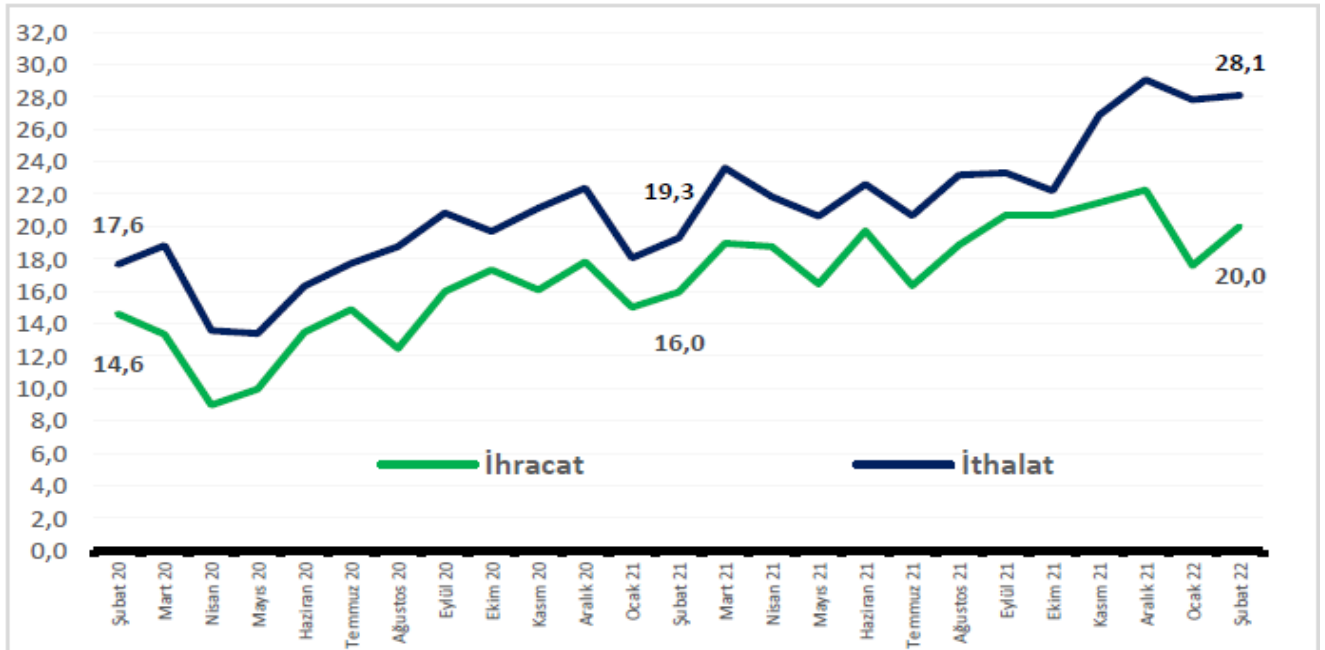
- İhracatın ithalatı karşılama oranı 11,6 puan azalarak %71,2 olarak gerçekleşti.
- Enerji verileri hariç tutulduğunda, ihracatın ithalatı karşılama oranı 2,3 puan artarak %95,4 olarak gerçekleşti.

Tablo 1: Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret		İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi	İhr./ İth. (%)
Şubat	2021	15.953	19.300	35.252	-3.347	82,7
	2022	20.003	28.099	48.101	-8.096	71,2
	Değişim %	25,4	45,6	36,5	141,9	.
Ocak-Şubat	2021	30.954	37.365	68.319	-6.411	82,8
	2022	37.590	55.947	93.537	-18.357	67,2
	Değişim %	21,4	49,7	36,9	186,3	.

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Şekil 3: Aylara Göre Dış Ticaret (Milyar Dolar)

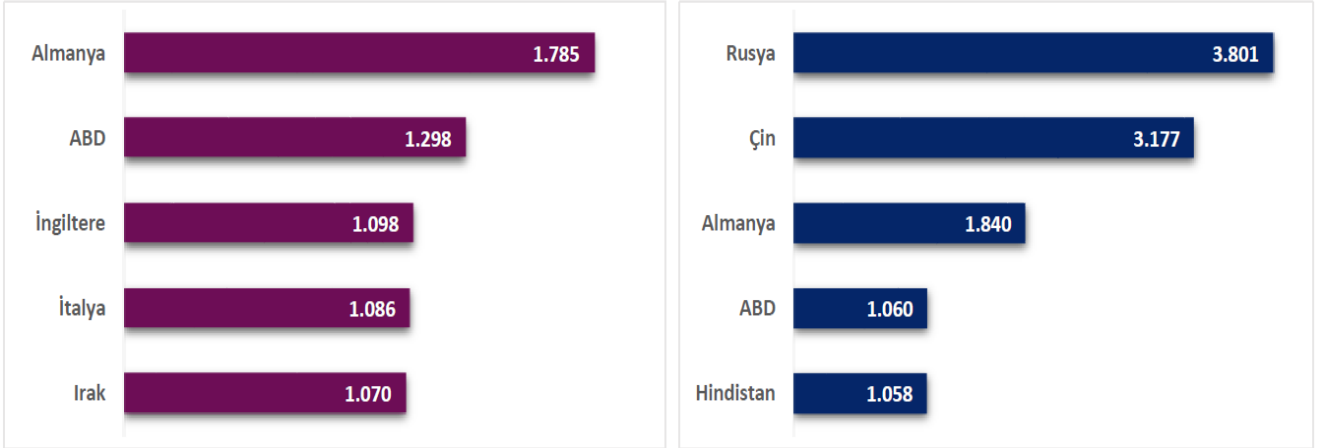

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Şubat ayında en fazla ihracat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Almanya %19,5 artışla 1 milyar 785 milyon dolar, ABD %41,9 artışla 1 milyar 298 milyon dolar ve İngiltere %14,4 artışla 1 milyar 98 milyon dolar oldu. İhracatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ihracat içerisindeki payı % 48,1 oldu.

Şubat ayında en fazla ithalat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Rusya %123,7 artışla 3 milyar 801 milyon dolar, Çin %41,8 artışla 3 milyar 177 milyon dolar ve Almanya %8,1 artışla 1 milyar 840 milyon dolar oldu. İthalatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ithalat içerisindeki payı % 51,9 oldu.

Şekil 4: İhracat (Soldaki Grafik) ve İthalat (Sağdaki Grafik) Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar)

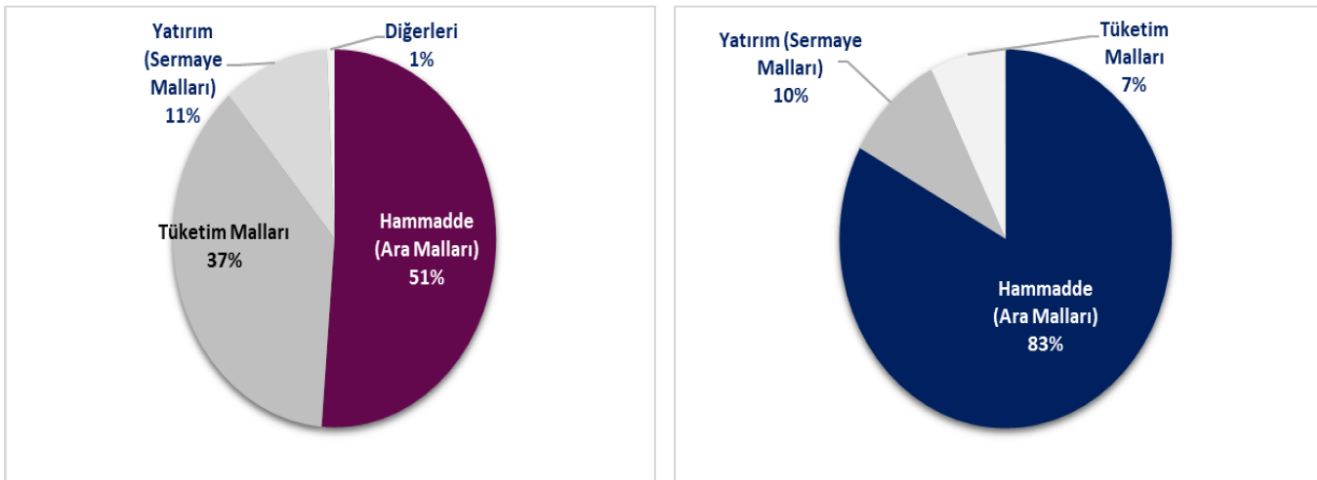

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Şubat ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ihracat "Hammadde (Ara malları)" %32,2 artışla 10 milyar 257 milyon dolar grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Tüketim Malları" %18,9 artışla 7 milyar 472 milyon dolar ve "Yatırım (Sermaye) Malları" %16,9 artışla 2 milyar 125 milyon dolar grupları takip etti.

Şubat ayında Geniş Ekonomik Grupların(BEC) sınıflamasına göre, en çok ithalat "Hammadde (Ara malları)" %60,8 artışla 23 milyar 311 milyon dolar grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Yatırım (Sermaye) Malları" %2,4 artışla 2 milyar 712 milyon dolar ve "Tüketim Malları" %2,3 azalışla 2 milyar 64 milyon dolar grupları takip etti.

Şekil 5: BEC Sınıflamasına Göre İhracat (Soldaki Grafik) ve İthalat (Sağdaki Grafik) (Milyon Dolar)

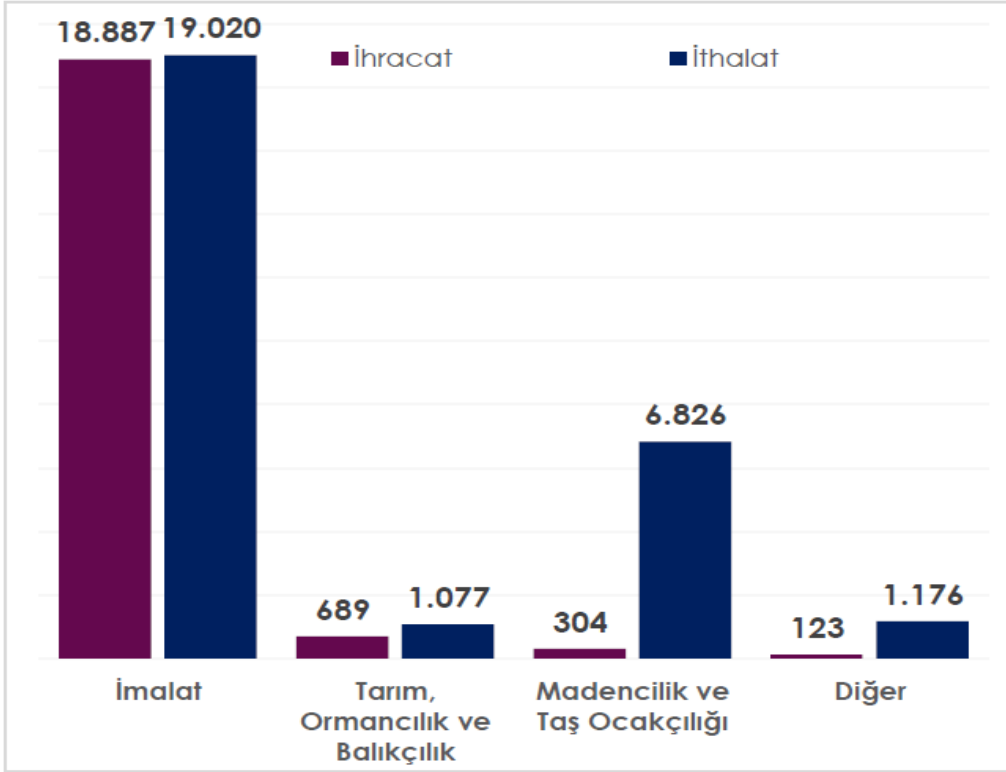
Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Şubat ayında sektörlere göre ihracatın payı sırasıyla; İmalat Sanayi %94,4 (18 milyar 887 milyon dolar), Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık sektörü %3,4 (689 milyon dolar), Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü %1,5 (304 milyon dolar) oldu.

Şubat ayında sektörlere göre ithalatın payı sırasıyla; İmalat Sanayi %67,7 (19 milyar 20 milyon dolar), Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü %24,3 (6 milyar 826 milyon dolar), Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık sektörü %3,8 (1 milyar 77 milyon dolar) oldu.

Şekil 6: Sektörlere Göre Dış Ticaret (Milyon Dolar)(ISIC Rev4)

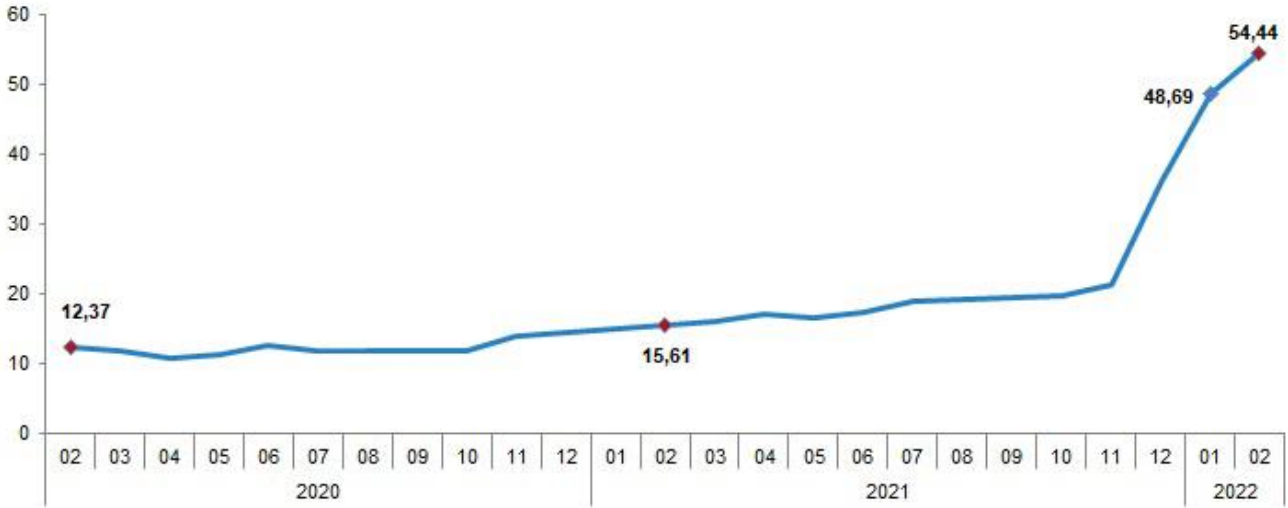

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

3) Enflasyon ve Fiyatlar

TÜFE'de (2003=100) 2022 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %4,81, bir önceki yılın Aralık ayına göre %16,45, bir önceki yılın aynı ayına göre %54,44 ve on iki aylık ortalamalara göre %25,98 artış gerçekleşti.

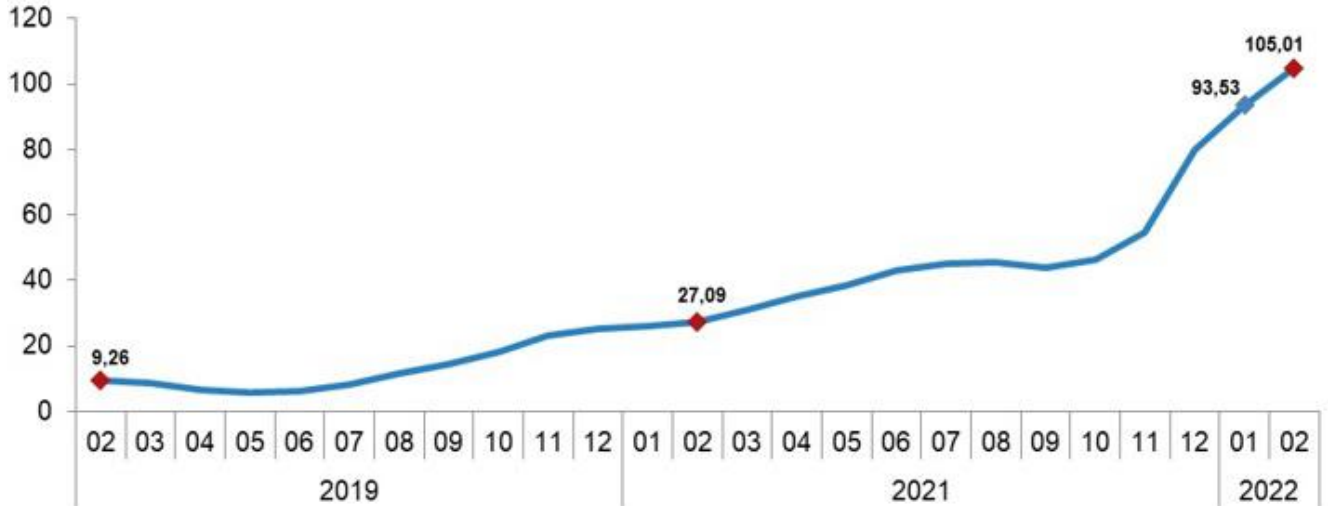
Şekil 7: TÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Yİ-ÜFE (2003=100) 2022 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %7,22, bir önceki yılın Aralık ayına göre %18,43, bir önceki yılın aynı ayına göre %105,01 ve on iki aylık ortalamalara göre %56,83 artış gösterdi.

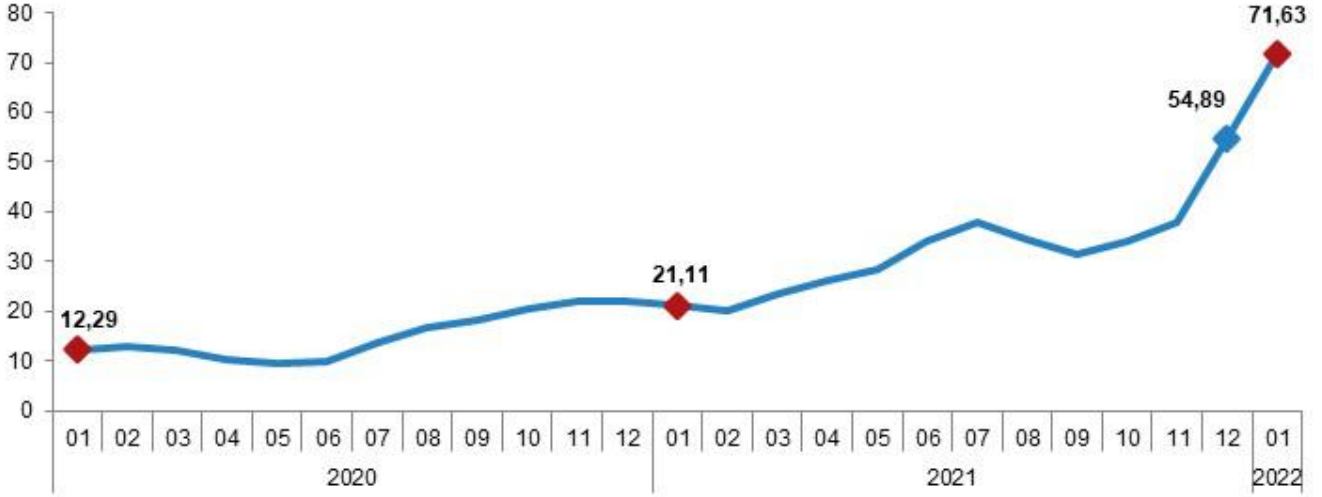
Şekil 8: Yİ-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Hizmet-ÜFE (2017=100) 2022 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %13,09, bir önceki yılın Aralık ayına göre %13,09, bir önceki yılın aynı ayına göre %71,63 ve on iki aylık ortalamalara göre %36,94 artış gösterdi.

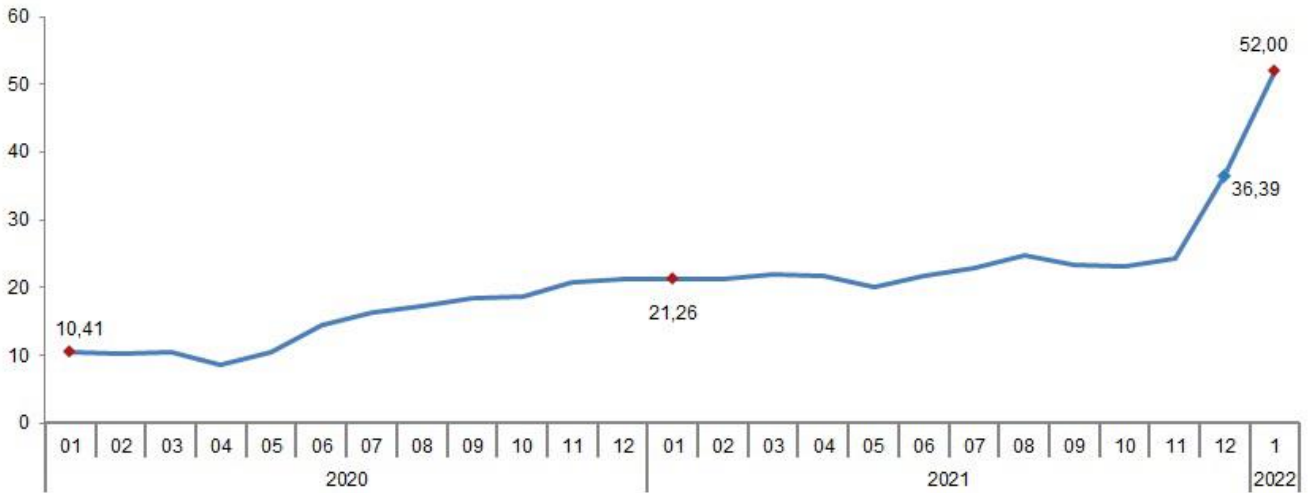
Şekil 9: Hizmet-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Tarım-ÜFE'de (2015=100), 2022 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %14,83, bir önceki yılın Aralık ayına göre %14,83, bir önceki yılın aynı ayına göre %52,00 ve on iki aylık ortalamalara göre %26,55 artış gerçekleşti.

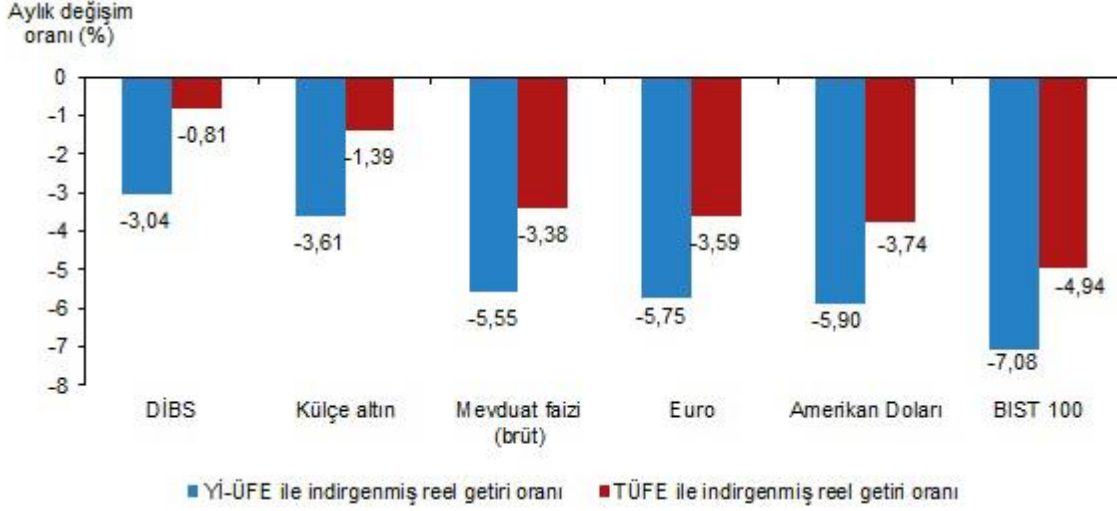
Şekil 10: Tarım-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından külçe altın %3,61, mevduat faizi (brüt) %5,55, Euro %5,75, Amerikan doları %5,90 ve BIST 100 endeksi %7,08 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi. TÜFE ile indirildiğinde yatırım araçlarından külçe altın %1,39, mevduat faizi (brüt) %3,38, Euro %3,59, Amerikan doları %3,74 ve BIST 100 endeksi %4,94 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

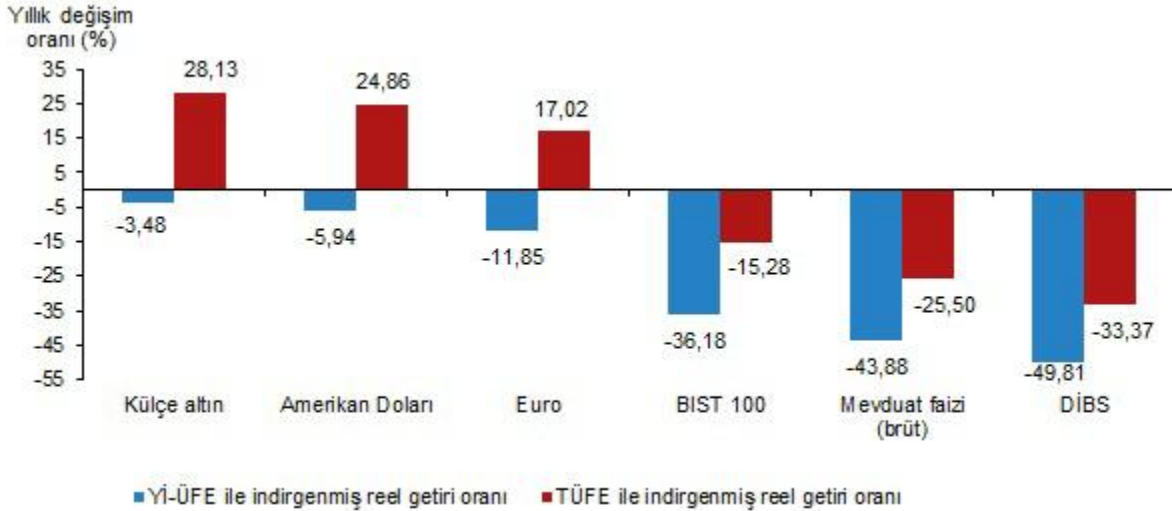
Şekil 11: Finansal Yatırım Araçlarının Aylık Reel Getiri Oranları, Şubat 2022

Kaynak: TÜİK

Yıllık değerlendirmede, Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından Amerikan Doları %5,94, Euro %11,85, BIST 100 endeksi %36,18, mevduat faizi (brüt) %43,88 ve DİBS %49,81 oranlarında yatırımcısına kaybettirmiştir. TÜFE ile indirildiğinde ise Amerikan Doları %24,86 ve Euro %17,02 oranlarında yatırımcısına kazandırırken; BIST 100 endeksi %15,28, mevduat faizi (brüt) %25,50 ve DİBS %33,37 oranlarında yatırımcısına kaybettirmiştir.

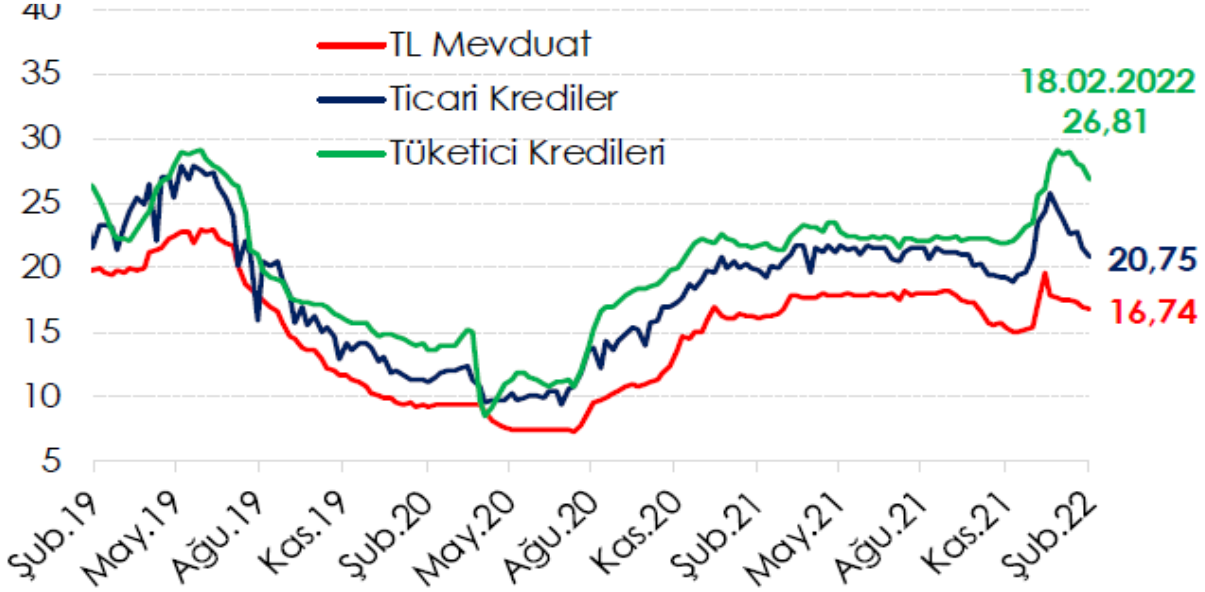
Şekil 12: Finansal Yatırım Araçlarının Yıllık Reel Getiri Oranları, Şubat 2022

Kaynak: TÜİK

18 Şubat haftasında tüketici kredileri faizi yüzde 26,81 olurken, ticari kredi faizleri yüzde 20,75 ve mevduat faizleri yüzde 16,74 seviyesinde gerçekleşti.

Şekil 13: TL Faiz Oranları (%)

Kaynak: Eximbank

4) İşgücü Piyasası

2021 yılı 4. çeyreğinde mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %11,2 seviyesinde gerçekleşti. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı 2021 yılı IV. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 78 bin kişi azalarak 3 milyon 780 bin kişi oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı ise 0,5 puanlık azalış ile %11,2 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı %46,7 oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı IV. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 740 bin kişi artarak 29 milyon 927 bin kişi, mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı ise 1,0 puanlık artış ile %46,7 oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı %52,6 olarak gerçekleşti. Mevsim etkisinden arındırılmış işgücü 2021 yılı IV. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 661 bin kişi artarak 33 milyon 706 bin kişi, mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı ise 0,8 puanlık artış ile %52,6 olarak gerçekleşti.

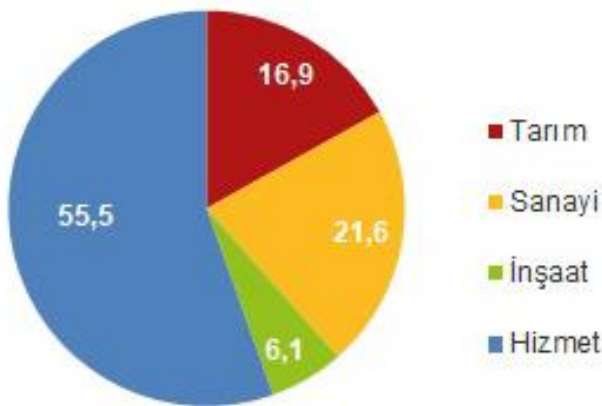
Tablo 2: Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, Ekim-Aralık 2021

	IV. Çeyrek, 2021			Bir önceki çeyreğe göre fark			Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
(Bin kişi)									
Nüfus	64 095	31 712	32 383	257	118	139	1 057	500	557
İşgücü	33 706	22 628	11 079	661	352	311	2 603	1 322	1 282
İstihdam	29 927	20 396	9 530	740	433	306	2 854	1 709	1 144
İşsiz	3 780	2 232	1 548	-78	-81	4	-250	-386	137
İşgücüne dahil olmayanlar	30 388	9 084	21 304	-405	-234	-171	-1 547	-823	-724
(%)									
İşgücüne katılma oranı	52,6	71,4	34,2	0,8	0,9	0,8	3,3	3,1	3,4
İstihdam oranı	46,7	64,3	29,4	1,0	1,1	0,8	3,8	4,4	3,1
İşsizlik oranı	11,2	9,9	14,0	-0,5	-0,5	-0,3	-1,8	-2,4	-0,4
Genç işsizlik oranı	21,4	17,9	27,8	-0,8	-1,0	-0,4	-3,7	-4,8	-2,0
Tarım dışı işsizlik oranı	13,0	11,0	17,2	-0,6	-0,8	-0,4	-2,1	-2,9	-0,6

Kaynak: TÜİK

Genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %21,4, mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı %33,7 oldu. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı 2021 yılı IV. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 0,8 puanlık azalışla %21,4, mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı 1,0 puanlık artışla %33,7 oldu. Bu yaş grubunda mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı ise bir önceki çeyreğe göre 0,8 puanlık artışla %42,8 seviyesinde gerçekleşti.

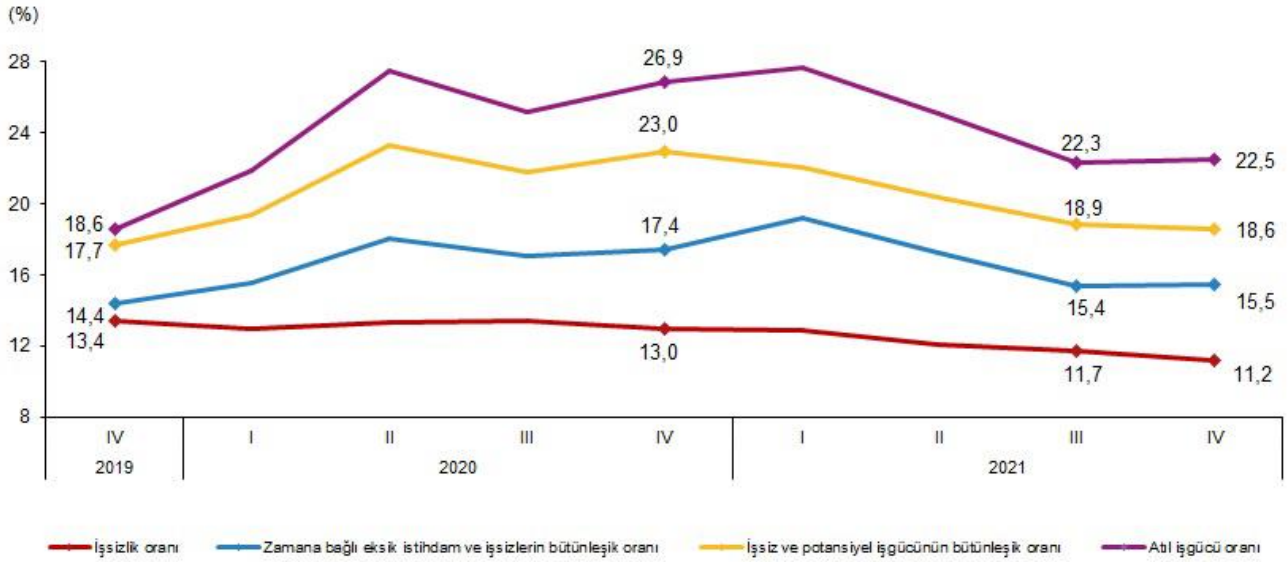
Mevsim etkisinden arındırılmış istihdamın %55,5'i hizmet sektöründe yer aldı. Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı IV. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre tarım sektöründe 68 bin kişi, sanayi sektöründe 247 bin kişi, inşaat sektöründe 36 bin kişi, hizmet sektöründe 388 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin %16,9'u tarım, %21,6'sı sanayi, %6,1'i inşaat, %55,5'i ise hizmet sektöründe yer aldı.

Şekil 14: İstihdamın Sektörel Dağılımı (%), Ekim-Aralık 2021

Kaynak: TÜİK

Mevsim etkisinden arındırılmış atıl işgücü oranı %22,5 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2021 yılı IV. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 0,2 puan artarak %22,5 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı %15,5 iken, potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı %18,6 olarak gerçekleşti.

Şekil 15: Mevsim Etkisinden Arındırılmış İşgücüne İlişkin Tamamlayıcı Göstergeler, Ekim-Aralık 2021

Kaynak: TÜİK

5) İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi

2022 yılı Şubat ayında İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), bir önceki aya göre 1,0 puan azalarak %76,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,8 puan azalarak %77,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

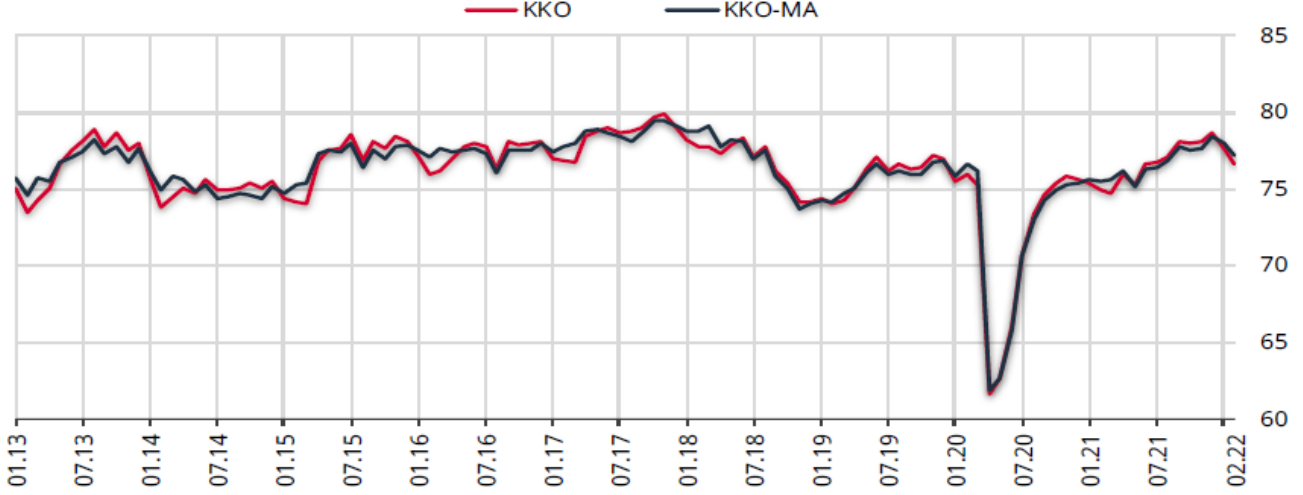
Tablo 3: Kapasite Kullanım Oranlarına İlişkin Gelişmeler (%)

(%)	KKO	KKO-MA	Tüketim Malları	Dayanıklı Tüketim Malları	Dayanısız Tüketim Malları	Ara Mallar	Yatırım Malları
Ocak 2022	77,6	78,0	75,6	72,9	76,1	79,2	74,2
Şubat 2022	76,6	77,2	74,9	70,2	75,8	78,7	72,4
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓

Kaynak: TCMB

Kapasite kullanım oranı (KKO) ve mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranının (KKO-MA) tarihi gelişimini Şekil 16'de görmektedir.

Şekil 16: KKO ve Mevsimsel Etkilerden Arındırılmış KKO (%)

Kaynak: TCMB

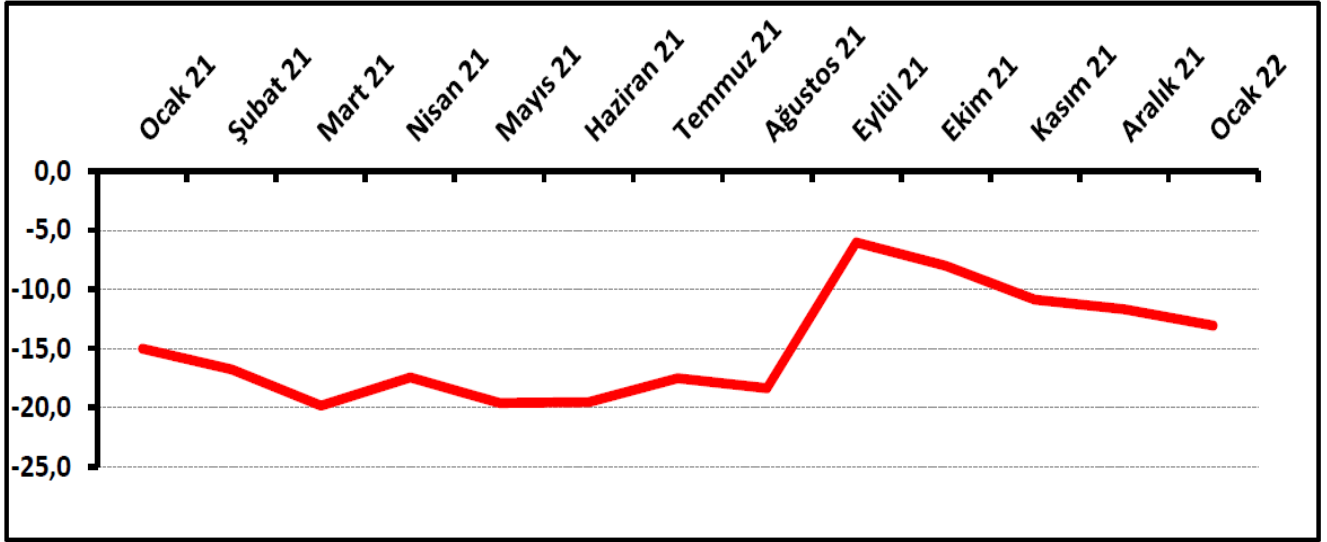
6) Güven Endeksleri

TEPE değeri, Ocak 2022’de -13,1 puan değerini alarak geçen yılın aynı dönemine göre 1,9 puan artarken, geçen aya göre 1,4 puan azaldı. TEPE değerinin yıllık değişiminde geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 8,3 puanlık iyileşme etkili oldu. Diğer taraftan, mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğu yönündeki 9,5 puanlık değişim endekse olumlu yansıdı.

TEPE, Ocak 2022’de bir önceki aya göre 1,4 puanlık azalış, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 1,9 puanlık artışla -13,1 puan değerini aldı. TEPE değerinin yıllık artışında 1 Aralık 2020 itibariyle uygulanmaya başlanan sokağa çıkma kısıtlamaları kaynaklı 2021 yılı perakende güveninde yaşanan önemli düşüşlerin etkili olduğu düşünülmektedir. TEPE’nin geçen aya kıyasla azalışında mevcut stok düzeyinin normalin üstünde olması etkili oldu. “Akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb. sektörleri kapsayan “Diğer” sektörü Ocak ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Ocak ayı perakende güveninde en fazla artış Doğu Karadeniz Bölgesi’nde görüldü. Ocak ayında düşüşün devam etmesiyle Türkiye, perakende güveninde AB-27 ve Euro Bölgesi’nden olumsuz yönde ayrıştı.

Şekil 17: TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE), 2021-2022

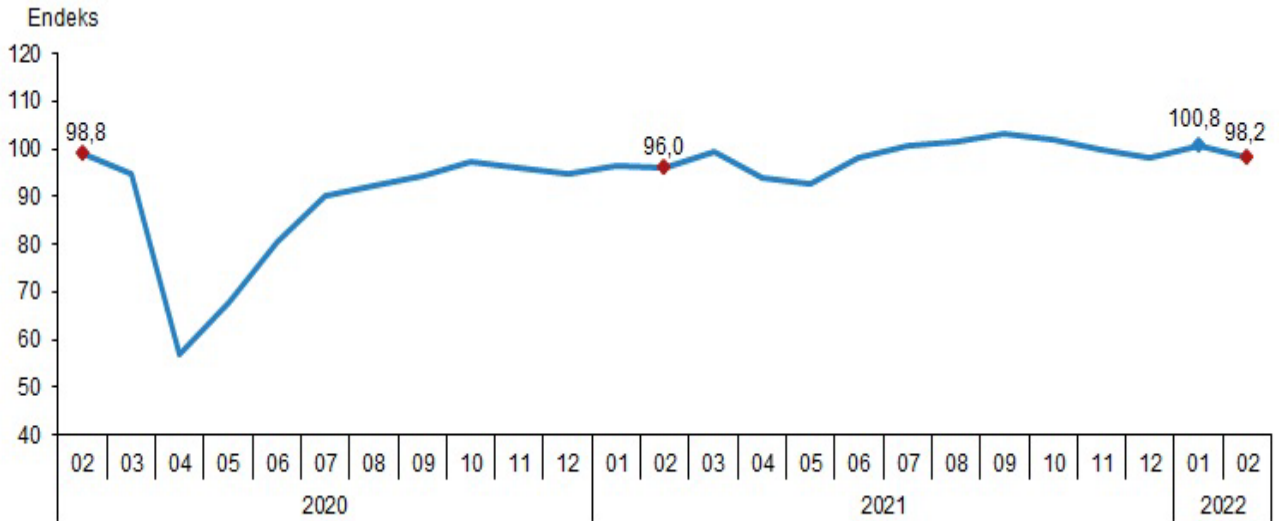

Kaynak: TEPAV

Ekonomik güven endeksi Ocak ayında 100,8 iken, Şubat ayında %2,6 oranında azalarak 98,2 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Bir önceki aya göre Şubat ayında tüketici güven endeksi %2,8 oranında azalarak 71,2 değerini, reel kesim güven endeksi %1,8 oranında azalarak 109,9 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %1,2 oranında azalarak 118,7 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %3,8 oranında azalarak 119,8 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %3,3 oranında azalarak 82,7 değerini aldı.

Şekil 18: Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

Tüketici güven endeksi, Şubat ayında bir önceki aya göre %2,8 oranında azaldı; Ocak ayında 73,2 olan endeks, Şubat ayında 71,2 oldu.

Şekil 19: Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Tüketici Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

7) Bütçe İstatistikleri

Ocak ayında bütçe gelirleri bir önceki yıla kıyasla yüzde 96,4 artarak 176 milyar TL ve bütçe giderleri yüzde 28,3 yükselerek 146 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Böylece Ocak ayı bütçe dengesi 30 milyar TL fazla verdi. Faiz dışı dengede ise 44,3 milyar liralık fazla kaydedildi. Ocak ayında 146 milyar liralık bütçe giderlerinde faiz harcamaları 14,2 milyar TL, faiz hariç harcamalar ise 131,7 milyar TL olarak gerçekleşti.

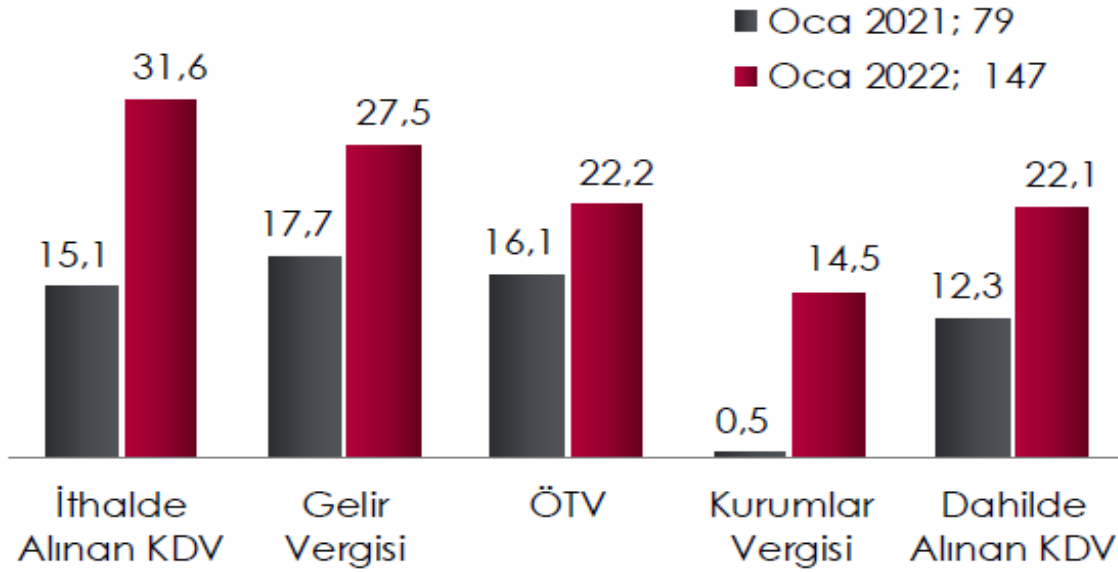
Tablo 4: Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

(milyar TL)	Ocak		Δ %	2022	2022
	2021	2022		Hedef	Gerç.
Bütçe Giderleri	113,8	146,0	28,3	1.751	8,3%
Faiz Hariç Gid.	91,8	131,7	43,5	1.511	8,7%
Faiz Giderleri	21,9	14,2	-35,1	240	5,9%
Bütçe Gelirleri	89,6	176,0	96,4	1.473	12,0%
Vergi Gelirleri	79,2	147,4	86,1	1.258	11,7%
Diğer Gelirler	10,4	28,6	175,3	214	13,3%
Bütçe Dengesi	-24,2	30,0	-224,4	-278	-10,8%
Faiz Dışı Denge	-2,2	44,3	-	-65,5	3,4%

Kaynak: Eximbank

2021 yılında faiz hariç giderlerde en büyük paya sahip olan cari transferler yıllık bazda yüzde 42,6 artarken, personel giderleri yüzde 45,3 arttı. Öte yandan bütçe gelirlerinin en büyük kalemi olan vergi gelirleri aynı dönemde yıllık bazda yüzde 86,1'lik artış gösterdi. Vergi gelirlerindeki artışta ithalde alınan katma değer vergisinin yüzde 109,2, gelir vergisinin yüzde 54,8, kurumlar vergisindeki sert artış, dahilde alınan katma değer vergisinin yüzde 79,5 ve özel tüketim vergisi ise yüzde 37,8 artması rol oynadı.

Şekil 20: Vergi Gelirleri (Milyar TL)

Kaynak: Eximbank

8) Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri

Aralık sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stoku, 2020 yıl sonuna göre %10,2 oranında artışla 125,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku %9,7 oranında azalarak 51,8 milyar ABD doları olurken, diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku %35,1 oranında artarak 47,8 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bankaların yurt dışından kullandıkları kısa vadeli krediler, 2020 yıl sonuna göre %15,3 oranında azalarak 11,5 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Banka hariç yurt dışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesabı %0,2 oranında artarak 15,2 milyar ABD doları, yurt dışı yerleşik bankaların mevduatı da %18,0 oranında artışla 15,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, yurt dışı yerleşiklerin TL cinsinden mevduatları geçen yıl sonuna göre %38,5 oranında azalışla 9,4 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer sektörler altında yer alan ithalat borçları, 2020 yıl sonuna göre %42,9 oranında artarak 42,5 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Borçlu bazında incelendiğinde, tamamı kamu bankalarından oluşan kamu sektörünün kısa vadeli borcu 2020 yıl sonuna göre %10,4 oranında azalarak 22,3 milyar ABD doları olurken, özel sektörün kısa vadeli dış borcu %14,0 oranında artarak 77,3 milyar ABD doları olmuştur.

Alacaklı bazında incelendiğinde, özel alacaklılar başlığı altındaki parasal kuruluşlara olan kısa vadeli borçlar yılsonuna göre %1,7 oranında azalarak 63,9 milyar ABD doları, parasal olmayan kuruluşlara olan borçlar %26,3 oranında artarak 61,2 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. 2020 yılsonunda 464 milyon ABD doları olan kısa vadeli tahvil ihraçları, 2021 Aralık sonu itibarıyla 460 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde resmi alacaklılara olan kısa vadeli borçlar 30 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5: Kısa Vadeli Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

	2021			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4
MERKEZ BANKASI	22.616	25.824	25.850	26.052
BANKER KREDİ	0	0	0	0
MUHABİR AÇIKLARI	0	0	0	0
MEVDUAT	22.616	25.824	25.850	26.052
GENEL HÜKÜMET	0	0	0	0
BANKALAR	57.718	58.168	58.051	51.763
KREDİLER	13.188	14.007	12.837	11.474
DÖVİZ TEVDİAT HESABI	14.996	15.476	15.972	15.213
BANKA MEVDUATI	14.494	14.375	15.114	15.631
TL CİNSİNDEN MEVDUAT	15.040	14.310	14.128	9.445
DİĞER SEKTÖRLER	35.386	40.263	41.853	47.812
TİCARİ KREDİLER	32.736	37.431	39.261	45.434
İTHALAT BORÇLARI	29.935	34.770	36.525	42.517
PREFİNANSMAN VE PEŞİN İHRACAT	2.801	2.661	2.736	2.917
DİĞER KREDİLER	2.650	2.832	2.592	2.378
KAMU	0	0	0	0
ÖZEL	2.650	2.832	2.592	2.378
TOPLAM	115.720	124.255	125.754	125.627

Kaynak: TCMB

2021 Aralık sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stokunun döviz kompozisyonu %46,5'i ABD doları, %25,7'si Euro, %8,7'si TL ve %19,1'i diğer döviz cinslerinden oluşmuştur.

Tablo 6: Kısa Vadeli Dış Borçların Döviz Kompozisyonu (Milyon Dolar)

2021								
	Ç1		Ç2		Ç3		Ç4	
	Orijinal Tutar	\$ Karşılığı	Orijinal Tutar	\$ Karşılığı	Orijinal Tutar	\$ Karşılığı	Orijinal Tutar	\$ Karşılığı
USD	47.838	47.838	52.290	52.290	54.003	54.003	58.462	58.462
EUR	26.198	30.712	27.122	32.254	27.395	31.934	28.503	32.262
CHF	420	397	462	426	475	442	513	471
GBP	1.226	1.686	1.241	1.719	1.326	1.792	1.335	1.800
JPY	26.069	236	30.484	276	32.130	289	35.489	308
TRL	142.399	17.103	141.695	16.277	142.713	16.138	142.428	10.975
Diğer		17.748		21.013		21.156		21.349
TOPLAM		115.720		124.255		125.754		125.627

Kaynak: TCMB

2021 Aralık sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku, 171,6 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Söz konusu stokun 15,7 milyar ABD dolarlık kısmı, Türkiye’de yerleşik bankaların ve özel sektörün yurt dışı şubeleri ile iştiraklere olan borçlarından oluşmaktadır. Borçlu bazında değerlendirildiğinde, toplam stok içinde kamu sektörünün %19,6, Merkez Bankası’nın %15,2, özel sektörün ise %65,2 oranında paya sahip olduğu gözlenmektedir.

Tablo 7: Orijinal Vadesine Bakılmaksızın Vadesine Bir Yıl ve Daha Kısa Kalan Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

2021 Aralık	
MERKEZ BANKASI	26.052
MUHABİR AÇIKLARI	0
MEVDUAT	26.052
GENEL HÜKÜMET (**)	5.080
BANKALAR	80.193
KREDİLER	39.904
DÖVİZ TEVDİAT HESABI	15.213
BANKA MEVDUATI	15.631
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	5.335
TL CİNSİNDEN MEVDUAT	9.445
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	5.373
DİĞER SEKTÖRLER	60.288
TİCARİ KREDİLER	45.541
İTHALAT BORÇLARI	42.624
PREFİNANSMAN VE PEŞİN İHRACAT	2.917
DİĞER KREDİLER	14.747
KAMU	264
ÖZEL	14.483
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	4.948
TOPLAM	171.613

Kaynak: TCMB

9) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Ocak 2022’de kurulan şirketlerin sayısında bir önceki aya göre %16,6 artış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %16,6 oranında artmış olup, kurulan kooperatif sayısı %3,8, kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %27 oranında azalmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %73, kapanan kooperatif sayısında %75,6, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %13,5 oranında azalış olmuştur.

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %0,6 artış oldu.

- Ocak 2022’de, Ocak 2021’e göre kurulan şirket sayısı %0,6, kurulan kooperatif sayısı %27,3 oranında artmış olup, kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %13,1 oranında azalmıştır.
- Ocak 2022’de, kapanan şirket sayısı Ocak 2021’e göre %7,8, kapanan kooperatif sayısında %933,3 oranında artış olup, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %15,2 azalış olmuştur.

Tablo 8: Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	OCAK 2022	ARALIK 2021	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	OCAK 2021	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)
Kurulan	Şirket	11.400	9.774	16,6	11.329	0,6
	Kooperatif	126	131	-3,8	99	27,3
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.253	3.084	-27,0	2.593	-13,1
Tasfiye	Şirket	2.318	2.890	-19,8	1.771	30,9
	Kooperatif	103	124	-16,9	23	347,8
Kapanan	Şirket	1.026	3.803	-73,0	952	7,8
	Kooperatif	62	254	-75,6	6	933,3
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.450	2.831	-13,5	2.890	-15,2

Kaynak: TOBB

Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler

1) Dış Ticaret

Malatya'nın 2022 Şubat ayı ihracat tutarı yaklaşık 35 milyon Dolar olup bu ihracat rakamı 2021 yılı Şubat ayının ihracat rakamı olan 25,1 milyon Dolara göre yaklaşık %39 artış anlamına gelmektedir.

Tablo 1: 2022 Şubat Ayı Malatya İhracat Rakamları (Bin Dolar)

SEKTÖR	1 - 28 ŞUBAT			1 OCAK - 28 ŞUBAT		
	2021	2022	% Değ.	2021	2022	% Değ.
Çelik	105,71	85,81	-18,8	131,51	136,26	3,6
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	530,41	1.065,75	100,9	1.700,93	1.936,15	13,8
Demir ve Demir Dışı Metaller	40,54	922,85	2.176,4	52,18	1.214,41	2.227,4
Deri ve Deri Mamulleri	0,00	8,39		5,38	25,45	373,3
Diğer Sanayi Ürünleri	0,39	0,00	-100	0,60	0,00	-100
Elektrik ve Elektronik	571,78	953,38	66,7	1.226,42	1.901,69	55,1
Fındık ve Mamulleri	1.884,92	796,42	-57,7	2.751,63	2.162,17	-21,4
Halı	22,95	0,00	-100	23,00	0,00	-100
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	68,78	128,75	87,2	476,04	314,16	-34
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	988,45	1.244,79	25,9	1.838,30	2.614,94	42,2
İklimlendirme Sanayii	164,40	250,40	52,3	339,87	400,30	17,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	185,31	499,36	169,5	460,07	843,44	83,3
Kuru Meyve ve Mamulleri	14.482,02	19.706,95	36,1	27.354,88	35.096,84	28,3
Madencilik Ürünleri	1,30	90,42	6.830,2	29,99	133,77	346,1
Makine ve Aksamları	1.281,88	2.159,01	68,4	2.683,11	3.691,76	37,6
Meyve Sebze Mamulleri	705,79	1.324,69	87,7	2.265,03	3.007,87	32,8
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	224,36	534,63	138,3	375,09	697,16	85,9
Mücevher	0,00	0,00		0,00	0,00	
Otomotiv Endüstrisi	3,68	1,00	-72,9	3,96	27,86	603
Savunma ve Havacılık Sanayii	0,00	0,00		0,00	0,00	
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	1.110,27	2.627,73	136,7	3.651,46	5.699,62	56,1
Süs Bitkileri ve Mamulleri	0,00	123,31		0,00	123,31	
Tekstil ve Hammaddeleri	2.136,41	2.104,43	-1,5	4.657,58	4.264,24	-8,4
Tütün	133,50	157,50	18,0	133,50	157,50	18
Yaş Meyve ve Sebze	517,33	199,08	-61,5	1.110,66	425,30	-61,7
Zeytin ve Zeytinyağı	22,16	37,31	68,4	31,18	37,71	21
TOPLAM	25.182,34	35.021,95	39,1	51.302,35	64.911,91	26,5

Kaynak: TİM

Malatya'nın en önemli gelir kaynağı olan kayısı ve kayısı çekirdeğinin ihracatı sadece Malatya gümrüğünden yapılmadığından toplam ihracat tutarı için Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatına bakmak gerekmektedir. Tablo 2, Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatını göstermektedir.

2022 Şubat ayında kayısı çekirdeği ihracatı tutar olarak yaklaşık olarak %160 artmasına karşın miktar olarak yaklaşık %81 artmıştır. 2021 Şubat ayında kayısı çekirdeğinin ihracat fiyatı kilogram başına ortalama 2,97 dolar iken bu rakam 2022 Şubat ayında 4,26 dolara çıkmıştır. 2022 Şubat ayında kuru kayısının ihracat tutarı yaklaşık olarak %13 artmasına karşın miktar olarak yaklaşık %21 azalmıştır. 2021 Şubat ayında kuru kayısının ihracat fiyatı kilogram başına ortalama 3,44 dolar iken bu rakam 2022 Şubat ayında 4,96 dolara çıkmıştır.

Tablo 2: Türkiye'nin Kuru Kayısı ve Kayısı Çekirdeği İhracatı

SEKTÖR		1 – 28 ŞUBAT			1 OCAK - 28 ŞUBAT		
		2021	2022	% Değ.	2021	2022	% Değ.
Kayısı Çekirdeği	Tutar (Dolar)	802.238	2.084.400	159,8	1.792.483	3.628.551	102,4
	Miktar (Kg)	270.082	488.298	80,8	665.607	860.316	29,3
Kuru Kayısı	Tutar (Dolar)	25.570.779	28.944.695	13,2	47.687.583	55.014.877	15,4
	Miktar (Kg)	7.415.536	5.829.645	-21,4	14.152.285	11.180.597	-21,0

Kaynak: TİM

Tablo 3, özel ticaret sistemine göre Malatya'nın ithalat rakamlarını göstermektedir. Tablo 3'ten de görüleceği üzere Malatya'nın ithalat tutarı ihracat tutarından oldukça düşüktür. Dolayısıyla, Malatya Türkiye ekonomisine döviz katkısında bulunan bir şehirdir. Malatya'nın 2022 yılı Ocak ayı ithalat tutarı yaklaşık 9,8 milyon dolar olup bu tutarın en büyük kısmını tarım ve hayvancılık faslından yapılan ithalat oluşturmaktadır.

Tablo 3: Malatya'nın İthalat Rakamları (Dolar)

İthalat Kalemi	1 – 31 OCAK		1 OCAK – 31 OCAK	
	2021	2022	2021	2022
Tarım ve hayvancılık	4.335.191	3.501.481	4.335.191	3.501.481
Ormancılık ve tomrukçuluk		87.020		87.020
Taşocakçılığı ve diğer madencilik	229.283	239.400	229.283	239.400
Gıda ürünleri ve içecek	1.008.930	137.027	1.008.930	137.027
Tekstil ürünleri	595.096	1.507.163	595.096	1.507.163
Giyim eşyası	798	1.109	798	1.109
Dabaklanmış deri, bavul, el çantası, saraciye ve ayakkabı	2.111	2.520	2.111	2.520
Kağıt ve kağıt ürünleri	78.990	92.610	78.990	92.610
Basım ve yayım; plak, kaset vb.		97.573		97.573
Kimyasal madde ve ürünler	1.151.427	1.186.056	1.151.427	1.186.056
Plastik ve kauçuk ürünleri	136.442	204.802	136.442	204.802
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	696.521	495.816	696.521	495.816
Ana metal sanayi	119.461	438.839	119.461	438.839
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	5.045	95.699	5.045	95.699
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	594.586	558.369	594.586	558.369
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	299	6.596	299	6.596
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli mekine ve cihazlar	16.403	41.737	16.403	41.737
Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	3.629	9.709	3.629	9.709
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	63.298	267.164	63.298	267.164
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	100	1.479	100	1.479
Atık ve hurdalar		895.968		895.968
TOPLAM	9.037.610	9.868.137	9.037.610	9.868.137

Kaynak: TÜİK

Tablo 4 ise özel ticaret sistemine göre Malatya'nın 2022 yılı Ocak ayında yapmış olduğu ihracat ve ithalatta ilk beş ülkeyi göstermektedir. Tablodaki verilere bakıldığında Malatya'nın en fazla ihracat yaptığı ülkeler Irak ve ABD iken en fazla ithalat yaptığı ülke Azerbaycan'dır.

Tablo 4: Malatya'nın 2022 Yılı Ocak Ayında En Fazla İthalat ve İhracat Yaptığı İlk 5 Ülke

İHRACAT		İTHALAT	
Ülke	Tutar (\$)	Ülke	Tutar (\$)
ABD	5.591.927	Azerbaycan	1.362.429
Irak	4.013.248	Hindistan	1.243.926
Almanya	1.929.167	Maceristan	877.814
Birleşik Krallık	1.365.043	ABD	780.029
Fransa	1.363.593	İspanya	756.523

Kaynak: TÜİK

2) Yatırım Teşvikleri

Malatya'da yatırım teşvik belgesi alan işletmelerin sayısı, teşvik alan işletmelerin ne kadarlık bir tutar için bu teşvik belgesini aldığını ve son olarak bu yatırımla birlikte ne kadarlık bir istihdam sağlamayı planladığını Tablo 5 vermektedir.

Tablo 5: Malatya'da Alınan Yatırım Teşvik Belge İstatistikleri

Aylar	Belge Adedi			Sabit Yatırım (Milyon TL)			İstihdam		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Ocak	14	6	10	1.291	113	250	2.141	736	485
Şubat	10	8		197	225		1.521	490	
Mart	5	9		36	230		93	483	
Nisan	7	9		32	53		262	122	
Mayıs	4	4		56	83		346	111	
Haziran	4	12		41	179		28	335	
Temmuz	11	8		646	172		1.117	1.007	
Ağustos	7	6		71	229		140	292	
Eylül	13	10		487	549		1.277	1.090	
Ekim	9	9		168	1.002		383	487	
Kasım	6	13		47	59		546	636	
Aralık	5	41		83	443		333	3.675	
Toplam	95	135	10	3.155	3.337	250	8.187	9.464	485

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 5'ten de görüleceği üzere 2022 yılı Ocak ayında 10 adet teşvik belgesi verilmiş, verilen bu belgeler ile 250 milyon TL'lik sabit yatırımın yapılması ve 4855 kişinin istihdam edilmesi planlanmıştır. Tablo 6 ise 2022 yılı Ocak ayında Malatya'da alınan yatırım teşvik belgeleri ile ilgili daha ayrıntılı verileri göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2022 Ocak ayındaki yatırım teşvik belgelerinin tamamı İmalat sektöründe ve biri hariç tamamı yerli sermaye tarafından alınmıştır.

Tablo 6: 2022 Ocak Ayında Verilen Yatırım Teşvik Belge Verileri

SERMAYE TÜRÜ	YATIRIMIN KONUSU	YATIRIMIN CİNSİ	YATIRIM TUTARI (TL)	İSTİHDAM
Yerli Sermaye	İmalat - Plastik Ürünleri İmalatı	Komple Yeni Yatırım	4.357.291	10
Yerli Sermaye	İmalat - Plastik Ürünleri İmalatı	Komple Yeni Yatırım	26.407.838	12
Yerli Sermaye	İmalat - B.Y.S. Metal Eşya İmalatı	Komple Yeni Yatırım	10.671.104	8
Yerli Sermaye	İmalat - Demir - Çelik Dışındaki Ana Metal Sanayii	Tevsi	29.662.800	25
Yerli Sermaye	İmalat - Fırın Ürünleri İmalatı	Komple Yeni Yatırım	4.745.000	40
Yerli Sermaye	İmalat - Kürk Hariç, Giyim Eşyası İmalatı	Komple Yeni Yatırım	2.570.562	100
Yerli Sermaye	İmalat - Diğer Kağıt Ve Mukavva Ürünleri İmalatı	Komple Yeni Yatırım	119.370.412	60
Yerli Sermaye	İmalat - Kürk Hariç, Giyim Eşyası İmalatı	Komple Yeni Yatırım	5.100.000	150
Yerli Sermaye	İmalat - Tekstilin Aprelenmesi	Komple Yeni Yatırım	41.225.000	70
Yabancı Sermaye	İmalat - İzole Edilmiş Tel Ve Kablo İmalatı	Komple Yeni Yatırım	5.700.000	10

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Malatya’da 2022 Ocak ayında 47 şirket ve 14 gerçek kişi ticaret işletmesi kurulmuştur. 2022 Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre kurulan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yaklaşık %16 azalmıştır. Malatya’da 2022 Ocak ayında 21 şirket ve 8 gerçek kişi ticari işletmesi kapanmış veya tasfiye olmuştur. 2022 Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre kapanan veya tasfiye olan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yaklaşık %31 artmıştır.

Tablo 7: 2022 Ocak Ayında Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2022 OCAK (BİR AYLIK)									2021 OCAK (BİR AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		
47	0	14	15	1	6	1	8	54	0	19	9	0	1	0	12		

Kaynak: TOBB

4) Karşılıksız Çek ve Senet İstatistikleri

Tablo 8, Malatya’da karşılıksız çek tutarlarını aylık bazda göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2022 yılı Ocak ayındaki karşılıksız çek tutarı yaklaşık 9,7 milyon TL olup bu tutar 2020 ve 2021 yıllarına büyük bir artış göstermiştir. Bununla birlikte, 2018 ve 2019 yıllarına göre daha az bir tutardır.

Tablo 8: Malatya’da Karşılıksız Çek Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ocak	8.865	11.551	15.968	3.106	812	9.796
Şubat	7.358	6.510	8.695	3.297	833	
Mart	7.001	6.432	6.265	3.937	1.637	
Nisan	2.382	8.525	12.117	5.630	2.042	
Mayıs	6.916	8.040	11.714	1.611	0	
Haziran	5.520	3.281	5.203	4.379	20.241	
Temmuz	5.651	14.359	11.010	2.394	16.023	
Ağustos	2.791	15.141	2.756	2.807	6.591	
Eylül	3.848	11.072	9.158	3.112	15.857	
Ekim	16.979	29.973	4.570	4.890	11.096	
Kasım	7.340	25.853	2.562	2.282	12.656	
Aralık	6.174	21.091	6.601	2.770	14.229	
TOPLAM	80.770	161.829	96.617	40.217	102.016	9.796

Kaynak: TBB

Tablo 9 ise Malatya’da protestolu senet tutarlarını aylık bazda vermektedir. 2022 yılı Ocak ayında protestolu senet tutarı yaklaşık 4,7 milyon TL olup bu tutar 2021 yılına göre artış göstermiştir. Bununla birlikte, 2019 ve 2020 yıllarına göre daha düşük bir tutar kaydetmiştir.

Tablo 9: Malatya’da Protestolu Senet Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ocak	4.162	4.136	12.259	6.541	2.728	4.730
Şubat	3.340	7.920	6.334	6.189	1.705	
Mart	4.396	3.742	8.401	4.725	3.162	
Nisan	3.882	6.036	7.901	5.222	2.758	
Mayıs	4.291	5.461	4.872	4.169	4.056	
Haziran	4.164	5.954	8.339	2.622	3.055	
Temmuz	4.185	6.794	12.586	2.169	4.290	
Ağustos	4.278	7.445	10.657	2.924	3.048	
Eylül	4.175	14.184	9.573	2.214	3.750	
Ekim	6.352	9.599	6.369	3.132	3.497	
Kasım	4.143	13.098	7.400	3.365	14.502	
Aralık	3.703	7.803	16.763	3.094	3.898	
TOPLAM	51.071	92.173	111.455	46.357	50.283	4.730

Kaynak: TBB

5) Konut Satış İstatistikleri

Tablo 10, 2022 yılı Ocak ayında ilk ve ikinci el olması bağlamında Malatya’daki konut satış istatistiklerini göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2022 yılı Ocak ayında toplam konut satış sayısı geçen yıla göre artmış, ancak 2020 yılına göre azalmıştır.

Tablo 10: Malatya’da Konut Satış İstatistikleri

Aylar				2022		Toplam
	2019	2020	2021	İlk Satış	İkinci El Satış	
Ocak	650	888	560	252	444	696
Şubat	589	733	650			
Mart	842	772	844			
Nisan	694	376	740			
Mayıs	591	510	593			
Haziran	478	1.786	1.161			
Temmuz	900	1.895	936			
Ağustos	1.091	1.451	1.373			
Eylül	1.372	1.109	1.466			
Ekim	1.287	1.087	1.160			
Kasım	1.244	1.052	1.526			
Aralık	1.833	1.028	2.084			
Toplam	11.737	12.687	13.093	252	444	696

Kaynak: TÜİK

6) Patent ve Marka İstatistikleri

Tablo 11, Malatya'daki marka, patent, model ve tasarım başvuru istatistiklerini göstermektedir. 2022 yılı Ocak ayında Malatya'da bir adet patent, ikişer adet tasarım ve faydalı model, 42 adette marka başvurusu yapılmıştır. Önceki yıllara göre 2022 yılı Ocak ayında patent ve marka başvuru sayısında azalma, faydalı model ve tasarım başvuru sayısında da artış meydana gelmiştir.

Tablo 11: Malatya'da Marka, Patent, Model ve Tasarım Başvuru İstatistikleri

Ay/Tür	Patent Başvuru Sayısı			Faydalı Model Başvuru Sayısı			Marka Başvuru Sayısı			Tasarım Başvuru Sayısı		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Ocak	3	3	1	1	0	2	54	74	42	0	1	2
Şubat	6	5		1	8		42	58		0	3	
Mart	2	3		1	0		58	64		6	0	
Nisan	7	5		0	2		30	50		2	1	
Mayıs	2	4		1	4		48	43		1	0	
Haziran	0	3		4	2		55	60		1	2	
Temmuz	1	3		1	0		54	45		8	2	
Ağustos	1	5		0	1		46	58		0	8	
Eylül	1	4		0	3		56	66		4	3	
Ekim	3	1		0	1		50	67		1	1	
Kasım	3	4		1	1		47	66		4	4	
Aralık	4	14		1	9		74	69		2	13	
TOPLAM	33	54	1	11	31	2	614	720	42	29	38	2

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

7) Bankacılık İstatistikleri

Tablo 12, Malatya'daki mevduatların gelişimini göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2021 Aralık sonu itibariyle Malatya'daki tasarruf mevduatı tutarı 14,4 milyar TL'yi bulmuştur. Toplam mevduat tutarı ise 17,5 milyar TL'dir. Mevduatlarla ilgili önemli bir konu ise döviz cinsinden mevduat tutarının sürekli artmasıdır. 2019 Aralık sonu itibariyle toplam mevduatın yaklaşık %42,2'si döviz tevdiat hesabından oluşurken bu oran 2021 Aralık sonu itibariyle yaklaşık %59,5'e yükselmiştir.

Tablo 12: Malatya’da Mevduat İstatistikleri (Bin TL)

Tür	Tasarruf Mevduatı	Tasarruf Mevduatı (TL)	Tasarruf Mevduatı (Döviz Tevdiat Hesabı)	Diğer Mevduat	Diğer Mevduat (TL)	Diğer Mevduat (Döviz Tevdiat Hesabı)	Toplam Mevduat
2019 Aralık	6.556.641	3.574.836	2.981.805	1.428.439	1.038.436	390.003	7.985.080
2020 Mart	7.391.382	4.011.199	3.380.183	1.775.588	1.275.327	500.261	9.166.970
2020 Haziran	8.356.982	4.553.679	3.803.303	2.201.713	1.567.502	634.211	10.558.695
2020 Eylül	9.216.259	4.167.284	5.048.975	2.079.392	1.410.109	669.283	11.295.651
2020 Aralık	9.569.358	3.926.993	5.642.365	2.037.084	1.222.760	814.324	11.606.442
2021 Mart	10.000.255	4.415.666	5.584.589	1.980.296	1.185.660	794.636	11.980.551
2021 Haziran	10.871.720	4.900.804	5.970.916	2.189.942	1.206.073	983.869	13.061.662
2021 Eylül	11.410.997	5.236.210	6.174.787	2.357.101	1.429.948	927.153	13.768.098
2021 Aralık	14.432.073	5.325.547	9.106.526	3.157.582	1.790.267	1.367.315	17.589.655

Kaynak: BDDK

Tablo 13 ise Malatya verilen kredi tutarlarını göstermektedir. 2021 Aralık sonu itibariyle Malatya verilen nakdi kredilerin tutarı 15,9 milyar TL’ye ulaşmıştır. Bu tutarın 523 milyon TL’si ise takibe düşmüştür. 2021 Aralık ayı sonu itibariyle takipteki nakdi kredilerin toplam nakdi kredilere oranı yaklaşık %3,3’tür.

Tablo 13: Malatya’da Kredi İstatistikleri (Bin TL)

Zaman/Tür	Toplam Nakdi Krediler	Nakdi Krediler	Takipteki Alacaklar	Gayrinakdi Krediler
2021 Aralık	15.880.529	15.356.979	523.550	2.421.448

Kaynak: BDDK

KAYNAKÇA

- BDDK
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Ticaret Bakanlığı
- TCMB
- TİM
- TOBB
- TÜİK
- TEPAV
- TSKB
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türk Patent ve Marka Kurumu